

MAIN
***Multilingual Assessment Instrument
for Narratives***

N. Gagarina, D. Klop, S. Kunnari,
K. Tantele, T. Välimaa,
U. Bohnacker & J. Walters

Ukrainian version

Translated and adapted by
Daria Alkhimchenkova, Kateryna
Iefremenko & Natalia Gagarina
(based on the revised version in English)

© ZAS Papers in Linguistics 64 (2020)

How to cite this version (Як цитувати цю версію):

Gagarina, N., Klop, D., Kunnari, S., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U. & Walters, J. (2019). Multilingual Assessment Instrument for Narratives – Revised. Materials for use. *ZAS Papers in Linguistics*, 63. Ukrainian version. Translated and adapted by Alkhimchenkova, D., Iefremenko, K. & Gagarina, N.

MAIN: Ukrainian

Версія українською мовою – Тест на Визначення Наративних навичок багатомовних дітей

Daria Alkhimchenkova, Kateryna Iefremenko & Natalia Gagarina¹

Дар'я Алхімченкова, Катерина Єфременко, Наталія Гагаріна

Тест на Визначення Наративних навичок багатомовних дітей (ТВН) був розроблений у 2012 році для оцінки рівня сформованості навичок розповіді та переказу у дітей, які опановують одну або декілька мов, починаючи з народження або з раннього дошкільного віку. ТВН був розроблений переважно для діагностики дітей у віці від 3 до 10 років, але нещодавні дослідження показали, що він може бути використаний також зі старшими дітьми, підлітками та дорослими. ТВН дозволяє оцінити рівень експресивного мовлення та рівень розуміння змісту розповіді. Також тест дає можливість оцінити рівень сформованості перцептивних та продуктивних наративних навичок у дитини на декількох мовах. ТВН містить 3 різні способи еліцитування історій: складання розповіді за малюнками, переказ і складання розповідей за зразком. Український варіант ТВН був розроблений на основі англійської версії від 2019 року. У свою чергу перша англійська версія від 2012 року була розроблена на основі численного пілотування з більш ніж 500 монолінгвальними та білінгвальними дітьми від 3 до 10 років, для 15 різних мов та мовних комбінацій.

Щодо актуального англійського варіанту від 2019 року, він був перероблений на основі понад 2500 затранскрибованих розповідей та близько 24000 відповідей на запитання про розуміння історій, зібраних за допомогою теста ТВН (MAIN) приблизно у 700 монолінгвальних та білінгвальних дітей у Німеччині, Росії та Швеції в період з 2013 по 2019 рік.

ТВН містить чотири паралельні історії, кожна з яких ретельно розроблена на основі багатопланової моделі організації розповідей та складається із серії шести послідовних зображень. Сюжети історій були адаптовані для вживання дітьми з різних етнокультурних середовищ.

Тест ще не нормований, але процедура проведення тесту може бути застосована з різною метою, у тому числі для науково-дослідної роботи. Більш детальну інформацію про те, як користуватися тестом ТВН (MAIN), Ви можете отримати в розділі "*Background on MAIN Revised, how to use it and adapt it to other languages*" в *ZAS Papers in Linguistics* 63 (2019, pp. iv-xii) на сайті <https://zaspil.leibniz-zas.de/issue/view/53>.

Цей документ містить:

- Опис процедури проведення тесту
- Протоколи тестів та аркуші відповідей: «Кіт», «Пес», «Пташенята» та «Козенята»
- Анкету для батьків
- Тексти історій

---

¹ Special thanks to Oksana Popkova for her valuable advice and helpful contributions to the adaption of the Ukrainian MAIN.

Опис процедури проведення тесту

Тест розроблений насамперед для діагностування розвитку зв'язного мовлення у дітей віком від 3 до 10 років, але його можна використовувати і зі старшими дітьми, підлітками та дорослими.

Тест може бути застосований як для визначення рівня розвитку експресивного мовлення, так і для оцінки рівня розуміння змісту розповіді. Тест містить 3 методи збору монологічного мовлення: складання розповіді за малюнками, переказ і складання розповіді за зразком, один з яких може бути запропонований особі, з якою проводять експеримент. Дослідник, який проводить тест, може використовувати будь-який метод на свій розсуд відповідно до мети та завдань конкретного дослідження/тестування. ТВН дозволяє оцінити наративні навички дитини на декількох мовах.

Тестування можна почати з будь-якої мови, яку знає дитина. Для двомовних дітей ми рекомендуємо проводити тестування першої та другої мов з проміжком у 4-7 днів (для зменшення впливу міжмовної інтерференції, а також впливу ефектів «навчання», які відбуваються при виконанні того самого завдання). Якщо можливо, тестування повинно здійснюватися двома різними особами для створення одномовного середовища і з метою зменшення такого явища як «перемикання» мовних кодів (*code-switching*).

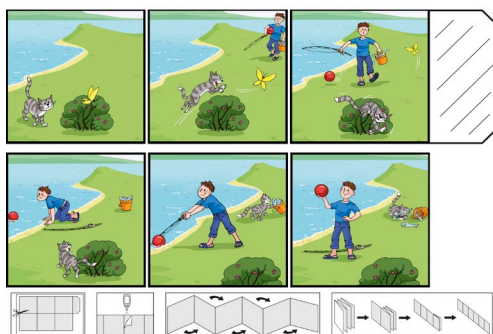
Матеріали:

- Чотири історії, кожна з яких складається із серії шести послідовних малюнків: «Пташенята», «Козенята», «Кіт» та «Пес», по 3 копії кожної історії в малюнках, кожна копія в окремому конверті;
- Тексти історій для переказу та складання розповідей за зразком: «Пташенята», «Козенята», «Кіт» та «Пес»;
- Підготуйте 3 екземпляри кожної історії (зображення повинні бути надруковані на кольоровому принтері, кожна історія в окремому конверті - усього 12 конвертів);
- Диктофон;
- Протоколи тестів та аркуші відповідей;
- Анкета для батьків.

Інструкції

Як підготувати матеріали

1. Завантажте серію малюнків на сайті www.leibniz-zas.de/en/services-transfer/main
2. Роздрукуйте PDF файл (кожну серію малюнків) тричі у високоякісному форматі А4, у кольорі, кожне зображення розміром 9x9 см;
3. Пронумеруйте малюнки (1-6) на зворотному боці;
4. Розріжте зображення уздовж посередині, щоб вийшли дві стрічки, кожна з яких складатиметься із трьох малюнків (1-3, 4-6);
5. З'єднайте дві стрічки в одну та зігніть стрічку двічі так, як показано на малюнку нижче (малюнки 1+2, лінія згину, малюнки 3+4, лінія згину, малюнки 5+6). Просимо Вас не використовувати маленькі зображення, що демонструють лінії згину.

6. Помістіть кожну стрічку із 6 послідовних малюнків в окремий конверт, виділений кольором або іншою характерною позначкою (наприклад, крапкою), щоб Ви могли ідентифікувати історію. Позначте, в яких конвертах знаходяться однакові історії (наприклад, Ви можете використовувати конверти різних кольорів або характерні позначки), щоб дитина могла вибрати один із них під час тестування.

Проведення тестування

- Переконайтеся, що Ви ретельно ознайомилися з протоколами тесту.
- Підготуйте диктофон для запису тесту. Почніть запис із підготовчої частини (встановлення контакту з дитиною). Продовжуйте запис без перерви аж до закінчення тестування, включно з відповідями дитини на запитання щодо розуміння історії.
- Ставлячи запитання під час підготовчої частини, Ви можете покладатися на свій досвід і знання особливостей того соціального та культурного середовища, в якому здійснюється тестування. Метою підготовчої частини є встановлення контакту з дитиною і переконання в тому, що дитина розуміє прості запитання (з питальними словами). Поспілкуйтеся з нею на різні теми, наприклад: *Хто твій найкращий друг? Що ти любиш дивитися по телевізору? Чи подобається тобі розповідати історії? Чи подобається тобі слухати різні історії?*
- Якщо Ви проводите другу частину тестування (розповідь) одразу після першої частини (розповідь-зразок), то підготовчу частину не потрібно проводити ще раз. Якщо з якоїсь причини Вам довелося припинити тестування та відновити його, наприклад, на наступний день, то в якості підготовки знову поговоріть з дитиною, поставте їй запитання, які ще не були озвучені раніше.
- Переконайтеся перед початком тестування, що три конверти з тією самою історією знаходяться на столі до початку тестування. (Мета такої презентації історій – переконати дитину в тому, що людина, яка проводить тестування, не знає, яка історія знаходиться в конверті, контролюючи таким чином вплив «ефекту спільного перегляду» під час тестування).
- Тестування повинно здійснюватися відповідно до протоколів тесту. Будь ласка, використовуйте лише рекомендовані підказки (див. Пункт «Підказки»).
- Додаткова інформація щодо перебігу тестування: під час тестування Ви повинні сидіти навпроти дитини так, щоб дитина могла розглядати малюнки лицевим боком до себе та зворотним боком до Вас. Коли дитина візьме історію в малюнках, яка призначена для розповіді, попросіть її розгорнути стрічку з зображеннями та роздивитися усі картинки, починаючи з першої. Скажіть дитині наступне: *«Подивись на всі малюнки, але не показуй їх мені. Лише ти повинен бачити картинки»*. (Якщо дитина не може самостійно відкрити або тримати картинку, допоможіть їй. Зображення повинні бути розташовані лицевим боком до дитини).
- Коли дитина перегляне всі зображення і буде готова до розповіді, допоможіть їй скласти малюнки. Скажіть дитині, що вона може починати розповідати історію за першими двома картинками. Коли дитина закінчить розповідь за малюнками 1 і 2, допоможіть їй відкрити наступні картинку так, щоб було видно малюнки 1-4. Після того, як дитина закінчить розповідати за картинками 3-4, допоможіть їй відкрити малюнки 5 і 6. Тепер буде видно всю історію, тобто картинку 1-6.
- Коли дитина закінчить розповідати/переказувати історію, запропонуйте їй відповісти на запитання щодо розуміння змісту історій та скажіть їй: *«А тепер я поставлю тобі кілька запитань про цю історію»*. Ставлячи запитання на розуміння, покладіть розгорнуту стрічку із зображеннями на стіл, щоб їх було повністю видно як дитині, так і особі, яка проводить тест.
- Після завершення тесту затранскрибуйте розповіді, заповніть протоколи й оцініть рівень розвитку експресивного мовлення та розуміння змісту історії.

Пам'ятайте, що варіанти відповідей можуть відрізнятися від тих, що пропонуються у протоколі, оскільки список варіантів не повний. Дитина отримує один бал за будь-який правильно названий компонент структури розповіді (мета, спроба, результат, опис внутрішнього стану), навіть якщо (граматична) форма її відповіді відрізняється від тієї, що внесена до протоколу. Якщо у Вас виникнуть запитання, зверніться до розгорнутого опису тесту англійською мовою.

Підказки

1. Не допомагайте дитині починати розповідь / не починайте розповідати історію замість дитини. Попросіть дитину розповісти історію: *«Розкажи мені історію, будь ласка»* (вказіть на зображення).
2. Скористайтеся підказками лише після 10-секундного очікування і за умови, що дитина взагалі нічого не говорить. Спочатку Ви можете сказати *«добре»*, *«починай»*, *«твоя черга»*. Будь ласка, будьте ДУЖЕ обережні з підказками, щоб уникнути відмінностей між групами дослідження, методами проведення тесту, зокрема впливу того, хто проводить тест, на розповідь дитини. Якщо дитина продовжує мовчати приблизно 10 секунд, запитайте: *«Що відбувається на малюнках?»*. Якщо дитина мовчить у середині розповіді, допоможіть їй, ставлячи навідні запитання: *«Щось ще?»*, *«Продовжуй»*, *«Розкажи мені щось ще»*, *«Подивімося разом, що ще відбувається в історії»*.
3. Неважливо, як дитина називає героїв історії, тому, поки дитина розповідає, не виправляйте її. Якщо дитина не може підібрати слова, щоб передати зміст дій, назвати головних персонажів історії тощо, і Вам здається, що їй потрібна допомога, підбадьорте дитину, сказавши: *«Ти можеш назвати цього героя, як тобі подобається»*; *«А як би ти це (цього героя) назвав?»*.
4. Не ставте такі запитання, як:
  - а) *«Що він тут робить?»*, *«Хто біжить?»*,
  - б) *«Що/хто це?»*, *«Що/кого ти бачиш на малюнку?»*(щоб не порушувати розповідь дитини, не заохочувати її використовувати неповні речення та дейктичні елементи).
5. Якщо дитина починає розповідати, виходячи з власного досвіду, наприклад: *«Я бачив таку пташку вранці»* або *«Я піду зі своєю мамою до магазину після школи»*, дайте їй можливість розповісти про свій власний досвід, після чого попросіть її розповісти історію за малюнками. (Опис власного досвіду виключається з аналізу).
6. На підставі Вашого досвіду та культурного середовища Ви можете похвалити дитину і підбадьорити її словами *«Добре!»*, *«Молодець!»* після кожної пари картинок і перед тим, як буде відкрита нова пара зображень. Це також допоможе тому, хто буде транскрибувати та кодувати розповіді, визначити, до якої пари картинок відносяться певні висловлювання дитини. Проте, якщо Ви відчуваєте, що у такий спосіб перериваєте перебіг розповіді та порушуєте хід думок дитини, слова заохочення можуть бути виключені.

Як (не) порівнювати результати історій

- При тестуванні білінгвальної дитини двома мовами не використовуйте історію «Кіт» і/або «Пес» однією мовою, а історію «Пташенята» та/або «Козенята» іншою мовою.
- Також уникайте використання історій «Кіт» і/або «Пес» за одну тестову годину і порівняння їх з історіями «Пташенята» та/або «Козенята» в іншу тестову годину.
- Чому? Історії від ТВН (MAIN) не можна безпосередньо порівнювати між собою в кожній комбінації. Як показали останні результати, існують деякі нюанси, за якими ці чотири історії відрізняються одна від одної, особливо щодо запитань на розуміння. «Пташенята» та «Козенята» приблизно паралельні; «Кіт» та «Пес» також є паралельними, але відрізняються від історій «Пташенята» і «Козенята» за деякими параметрами, наприклад, сюжетною лінією, кількістю персонажів та

деякими запитаннями на розуміння. Тому переконайтеся, що Ви не порівнюєте те, що не можна порівнювати безпосередньо.

- Під час тестування груп дітей за допомогою тесту ТВН (MAIN) переконайтеся, що Ви використовуєте відповідний рандомізований порядок історій, щоб мінімізувати вплив історії та/або ефектів способу еліцитування (переказ, розповідь-зразок, розповідь).

Можливий порядок історій (рандомізація) для проведення тестування з науково-дослідною метою

Порядок подання історій повинен бути рандомізований залежно від мови й історії («Кіт»/«Пес» – у першу чергу, переказ/розповідь-зразок; «Пташенята»/«Козенята» – перш за все, розповідь, хоча всі історії можуть бути використані для історії-зразка, розповіді або переказу). Використовуйте зазначений нижче рандомізований порядок. Якщо перевіряється лише одна мова, то використовуйте історії у порядку № 1, 2, 5 та 6 або № 3, 4, 7 та 8.

№ дитини	Мова	Розповідь-зразок/переказ	Розповідь	Мова	Розповідь-зразок/переказ	Розповідь
1	L1*	Кіт	Пташенята	L2	Пес	Козенята
2	L1	Кіт	Козенята	L2	Пес	Пташенята
3	L2*	Кіт	Козенята	L1	Пес	Пташенята
4	L2	Кіт	Пташенята	L1	Пес	Козенята
5	L1	Пес	Пташенята	L2	Кіт	Козенята
6	L1	Пес	Козенята	L2	Кіт	Пташенята
7	L2	Пес	Козенята	L1	Кіт	Пташенята
8	L2	Пес	Пташенята	L1	Кіт	Козенята

* L1 – перша мова, якою розмовляють вдома, L2 – друга мова / мова оточення / мова країни, в якій проживає дитина.

Зверніть увагу, що результати за різними історіями та способами еліцитування не можна порівнювати безпосередньо (див. вище).

Протокол для історії «Кіт»

Розповідь / переказ / розповідь-зразок

Ім'я дитини: _____
Дата народження: _____
Дата тестування: _____
Вік у день тестування: _____
Стать: _____
Ім'я особи, яка проводить тестування: _____
Тривалість контакту з 2-ю мовою (у місяцях): _____
Дата вступу до ДНЗ: _____
Назва ДНЗ: _____

Підготуйте всі матеріали заздалегідь: диктофон та конверти з малюнками. Переконайтеся, що вони лежать на столі перед початком тестування. Почніть запис на диктофон з підготовчої частини. Продовжуйте запис без перерви аж до кінця тестування.

Підготовча частина

Встановіть контакт з дитиною, для цього поговоріть з нею на різні теми, наприклад: *Хто твій найкращий друг? Що ти любиш дивитись по телевізору? Чи подобається тобі розповідати історії? Чи подобається тобі слухати різні історії?*

Інструкції

Інструкції для розповіді

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія в картинках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім розкажи мені історію. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію в картинках і покажіть їх дитині так, щоб уся послідовність малюнків була видна лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на картинки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на малюнки. Ти готовий/а?»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново лише малюнки 1 і 2. Покажіть зображення так, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш»*. Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її і скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за малюнками»*. (Укажіть на них). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома картинками, розгорніть наступні два малюнки (так, щоб картинки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за картинками 3 і 4, розкрийте наступні два малюнки 5 і 6 (так, щоб усі картинки 1-6 було видно). Не забувайте, що картинки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині розповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені щось ще», «Що ще відбувається на малюнках?»*. Якщо дитина припинить розповідати, коли всі картинки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за картинками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина завершила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння змісту висловлюваного.

Інструкція для переказу

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія в картинках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію в малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на малюнки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім розповіси її мені. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново тільки малюнки 1 і 2. Покажіть зображення так, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на першу картинку і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Якось вранці грайливий кіт побачив жовтого метелика, який сидів на кущі. Кіт високо підстрибнув, щоб упіймати метелика. У цей час веселий хлопчик повертався з риболовлі з відром та м'ячиком у руках. Він побачив, як кіт намагається упіймати метелика.

Відкрийте картинки 3 і 4 (так, щоб малюнки 1-4 було видно).

Метелик полетів, а кіт упав у кущі. Він боляче вколосвся і розсердився. Хлопчик так здивувався, що випустив м'ячик із рук. Він побачив, що м'яч покотився у воду, і закричав: «Ой, мій м'ячик відпливає!». Хлопчик засмутився і захотів дістати свій м'ячик. У цей час кіт помітив відро хлопчика і подумав: «Ось би рибки!».

Відкрийте картинки 5 і 6 (так, щоб малюнки 1-6 було видно).

У цей час хлопчик став вудочкою витягати м'ячик із води. Він не помітив, що кіт витягнув рибу з відра. Кіт був дуже задоволений, що зміг поїсти таку смачну рибку, а хлопчик був щасливий, тому що дістав свій м'ячик.

Це кінець історії.

Потім складіть картинки і відкрийте заново лише малюнки 1 і 2. Покажіть картинку так, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш*». Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її і скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за малюнками»*. (Укажіть на картинку). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома картинками, розгорніть наступні два малюнки (так, щоб картинки 1-4 було видно). Розкрийте наступні два малюнки 5 і 6 (так, щоб картинки 1-6 було видно), коли дитина закінчить розповідь за картинками 3 і 4. Не забувайте, що малюнки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*.

Якщо дитина перестане розповідати, коли всі малюнки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за картинками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для розповіді-зразка

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія в малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина обере конверт, дістаньте з нього історію в малюнках і покажіть її дитині так, щоб усі зображення було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на них. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть картинки і відкрийте знову тільки малюнки 1 і 2. Покажіть картинки так, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на перший малюнок і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Якось вранці грайливий кіт побачив жовтого метелика, який сидів на кущі. Кіт високо підстрибнув, щоб упіймати метелика. У цей час веселий хлопчик повертався з риболовлі з відром та м'ячиком у руках. Він побачив, як кіт намагається упіймати метелика.

Відкрийте картинки 3 і 4 (так, щоб малюнки 1-4 було видно).

Метелик полетів, а кіт упав у кущі. Він боляче вколовся і розсердився. Хлопчик так здивувався, що випустив м'ячик із рук. Він побачив, що м'яч покотився у воду, і закричав: «Ой, мій м'ячик відпливає!». Хлопчик засмутився і захотів дістати свій м'ячик. У цей час кіт помітив відро хлопчика і подумав: «Ось би рибки!».

Відкрийте зображення 5 і 6 (так, щоб усі малюнки 1-6 було видно).

У цей час хлопчик став вудочкою витягати м'ячик із води. Він не помітив, що кіт витягнув рибу з відра. Кіт був дуже задоволений, що зміг поїсти таку смачну рибу, а хлопчик був щасливий, тому що дістав свій м'ячик.

Це кінець історії.

Після того, як Ви закінчили розповідати історію і сказали: *«Це кінець історії»*, поставте дитині запитання на розуміння.

Протокол для аналізу історії «Кіт»

Розділ I: Продукція

A: Структура розповіді; B: Ступінь складності розповіді;

C: Опис внутрішнього стану (ОВС)

A: Структура розповіді

		Приклади правильних відповідей ²	Бали
A1.	Вступ	Визначення часу і/або місця, напр., давним-давно/ одного разу/ якимсь раз/ колись; біля озера/ на озері/ біля ставка/ на березі (річки)/ біля води/ у/на лузі/ на галявині	0 1 2 ³
<i>Епізод 1: Кіт (герой епізоду: кіт і метелик)</i>			
A2.	ОВС як початок події	Кіт (за)хотів пограти(ся); котові/коту було цікаво (кіт був зацікавлений) Кіт побачив метелика	0 1
A3.	Мета	Кіт (за)хотів (с/у/в)піймати/ дістати/ прогнати метелика/ (по)грати(ся) з метеликом (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)піймати, дістати, (по)грати(ся), (с/у/в)хопити) метелика	0 1
A4.	Спроба	Кіт стрибнув вперед/ вверх Кіт (по)гнався за метеликом; прогнав/ проганяв метелика Кіт ((с)пробував) + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)піймати, зловити, дістати, (с/у/в)хопити, взяти) метелика	0 1
A5.	Результат	Кіт (у/в)пав/ потрапив у кущі Кіт не (с/у/в)піймав/ не встиг (с/у/в)піймати метелика Метелик врятувався/ полетів/ встиг/ зміг полетіти	0 1
A6.	ОВС як реакція	Кіт був розчарований/ злий/ розізлився; йому було боляче Метелик зрадив/ був щасливий/ задоволений	0 1
<i>Епізод 2: Хлопчик (герой епізоду: хлопчик)</i>			
A7.	ОВС як початок події	Хлопчику було сумно Хлопчик був незадоволений; (за)хвилювався про свій м'яч; засмутився; зажурився; засумував; посмутив; помарнів Хлопчик побачив м'яч у воді	0 1
A8.	Мета	Хлопчик вирішив/ (за)хотів витягнути/ дістати/ повернути свій м'яч (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (витягнути, дістати, повернути) свій м'яч	0 1
A9.	Спроба	Хлопчик витягав/ витягає/ намагається/ намагався витягти/ витягнути м'яч з води	0 1
A10.	Результат	Хлопчик дістав/ витягнув/ повернув свій м'яч М'яч (був) врятований/ не постраждав	0 1
A11.	ОВС як реакція	Хлопчик зрадив/ (був) задоволений/ щасливий (що дістав/ витягнув свій м'ячик)	0 1

² В разі сумнівів або якщо відповідь дитини не схожа на варіанти відповідей, вказаних у протоколі, зверніться до розгорнутого опису теста англійською мовою.

³ Нуль балів за неправильну відповідь або відсутність відповіді, 1 бал за кожну правильну відповідь, 2 бали за згадування часу та місця.

<i>Епізод 3: Кіт (герой епізоду: кіт)</i>			
A12.	ОВС як початок подій	Кіт був голодний/ зголоднів; йому було цікаво/ він був зацікавлений Котові/Коту сподобалась риба; йому (за)хотілось/ він захотів риби Кіт помітив/ побачив рибу (у відрі)	0 1
A13.	Мета	Кіт (за)хотів/ вирішив взяти/ дістати/ (с/у/в)піймати/ (з')їсти/ вкрасти рибу (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((з')їсти/ взяти/ дістати/ (с/у/в)піймати і т.д.) рибу	0 1
A14.	Спроба	Кіт брав/ бере/ взяв/ (с/у/в)хопив/ хапав/ хапає /діставав/ (ви)тягнув/ поцупив/ вкрав/ краде рибу; протягнув лапу за рибою Кіт спробував + ДІЄСЛОВО (дістати, узяти і т.д.) рибу	0 1
A15.	Результат	Кіт з'їв/ отримав/ (с/у/в)піймав рибу	0 1
A16.	ОВС як реакція	Кіт зрадив/ (був) щасливий/ задоволений; він наївся/ більше неголодний	0 1
A17.	Загальна сума балів:		

В: Ступінь складності розповіді

Кількість секвенцій спроба + результат	Кількість мет (без спроби або результату)	Кількість секвенцій мета + спроба або мета + результат	Кількість секвенцій мета + спроба + результат
В1.	В2.	В3.	В4.

С: Опис внутрішнього стану (ОВС)

С1.	<p>Загальна кількість ОВС у словесних одиницях (токенах). До складу ОВС входять:</p> <p>Опис сприйняття, напр., <i>бачити, чути, відчувати, нюхати</i>;</p> <p>Опис фізіологічних станів, напр., <i>бути голодним, відчувати спрагу, хотіти пити, бути втомленим, бути пораненим, боляче</i>;</p> <p>Опис свідомості: напр., <i>жити, прокинутися, заснути, пильнувати, не спати</i> і такі форми як <i>живий, сплячий</i> і т.д.;</p> <p>Опис емоцій, напр., <i>сумний, щасливий, радісний, злий, схвильований, стурбований, розчарований, зляканий, наляканий, гордий, сміливий, (відчуває себе) у безпеці, задоволений, здивований</i>;</p> <p>Ментальні дієслова, напр., <i>хотіти, думати, знати, забувати, вирішувати, вірити, запитувати себе, планувати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці);</p> <p>Дієслова мовлення, напр., <i>говорити, називати, кричати, попереджувати, питати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці).</p>
-----	--

Розділ II: Перцепція

		Варіанти правильних відповідей	Варіанти неправильних відповідей	Бали
0	Тобі сподобалася історія?	Запитання для розминки, бал не ставиться		
D1.	Чому кіт стрибнув? (укажіть на картинку №1-2) (Епізод 1: Мета)	Хоче дістати/ (с/у/в)хопити/ (с/у/в)піймати метелика/ (по)грати(ся) з метеликом (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)хопити, (с/у/в)піймати, дістати, прогнати) метелика/ (по)грати(ся) з метеликом	Тікає/ хоче стрибнути Коти завжди стрибають/ бігають	0 1
D2.	Як відчувається кіт? (укажіть на картинку №3) (ОВС як реакція)	Погано/ жахливо; Він злий/ засмучений/ розчарований/ розсерджений; Йому боляче/ недобре/ неприємно	Добре/ йому цікаво/ весело	0 1
D3.	<i>(Поставте запитання D3 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D2 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D2, поставте їй один бал у графі D3 і перейдіть до запитання D4).</i> Чому ти думаєш, що кіт відчувається погано/ злий/ засмучений/ йому боляче? ⁴	Не може/ не (з)міг (с/у/в)піймати метелика; Впав у кущі/ боляче падати у колючий кущ/ він вколовся; Метелик полетів	Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0 1
D4.	Чому хлопчик опускає вудочку у воду? (укажіть на картинку №5) (Епізод 2: Мета)	Хоче/ (за)хотів/ вирішив виловити/ дістати/ повернути свій м'ячик; Хоче повернути/ отримати м'ячик (назад) (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (виловити, дістати, повернути) свій м'ячик (назад)	Хоче (по)грати(ся) у воді	0 1

⁴ Ставлячи запитання D3, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D2.

D5.	Як почувається хлопчик? (укажіть на картинку №6) (ОВС як реакція)	Добре Він зрадів/ (був) радий/ задоволений/ щасливий	Погано Він сердиться/ йому сумно	0	1
D6.	(Поставте запитання D6 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D5 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D5, поставте їй один бал у графі D6 та перейдіть до запитання D7). Чому ти думаєш, що хлопчик почувається добре/ радий/ задоволений? ⁵	Дістав/ повернув/ вилловив свій м'яч (З)міг + ДІЄСЛОВО (дістати/ повернути/ виловити) м'яч	Він посміхається/ виглядає задоволеним Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0	1
D7.	Чому кіт узав рибу? (укажіть на картинку №5) (Епізод 3: Мета)	Вирішив/ (за)хотів/ хоче (з')їсти/ (с/у/в)піймати/ вкрасти/ роздобути рибу; Скористався тим, що хлопчик не дивиться; Не зловив/ не (з)міг (с/у/в)піймати метелика; Коти люблять рибу (загальне значення); Риба смачна	Хоче погратися з рибою/ відром	0	1
D8.	Уяви собі, що хлопчик помітив kota. Як він буде почуватися? (укажіть на картинку №6) (ОВС як реакція)	Погано/ недобре; Він сердиться/ буде злитися/ сердитися; Йому (буде) сумно/ прикро	Добре Він радий/ задоволений/ щасливий	0	1
D9.	(Поставте запитання D9 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D8 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на	Кіт їсть/ з'їв/ (с/у/в)хопив рибу; Хлопчик хотів (з')їсти рибу (самостійно); Це була риба хлопчика	Вудочка лежить на землі Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0	1

⁵ Ставлячи запитання D6, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D5.

	запитання D8, поставте їй один бал у графі D9 і перейдіть до запитання D10). Чому ти вважаєш, що хлопчик буде погано почуватися / буде сердитися? ⁶			
D10.	Чи будуть хлопчик і кіт друзями? Чому?	Ні – дитина повинна назвати щонайменше одну причину (напр., кіт (з')їв/вкрав рибу) або дати іншу вдалу за змістом відповідь	Так/ я не знаю Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0 1
D11.	Загальна сума балів за розуміння питань:			

6 Ставлячи запитання D9, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D8.

Протокол для історії «Пес»

Розповідь / переказ / розповідь-зразок

Ім'я дитини: _____
Дата народження: _____
Дата тестування: _____
Вік на день тестування: _____
Стать: _____
Ім'я особи, яка проводить тестування: _____
Тривалість контакту з 2-ю мовою (у місяцях): _____
Дата вступу до ДНЗ: _____
Назва ДНЗ: _____

Підготуйте всі матеріали заздалегідь: диктофон та конверти з малюнками. Переконайтеся, що вони лежать на столі перед початком тестування. Почніть запис на диктофон з підготовчої частини. Продовжуйте запис без перерви до кінця тестування.

Підготовча частина

Встановіть контакт з дитиною, для цього поговоріть з нею на різні теми, наприклад: *Хто твій найкращий друг? Що ти любиш дивитися по телевізору? Чи подобається тобі розповідати історії? Чи подобається тобі слухати різні історії?*

Інструкції

Інструкції для розповіді

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія у малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім розкажи мені історію. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію у малюнках і покажіть їх дитині так, щоб уся послідовність картинок була видна лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а?»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново лише малюнки 1 і 2. Покажіть картинки так, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш»*. Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її і скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за малюнками»*. (Укажіть на картинки). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома картинками, розгорніть наступні два малюнки (так, щоб картинки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за картинками 3 і 4, розкрийте наступні два малюнки 5 і 6 (так, щоб усі картинки 1-6 було видно). Не забувайте, що картинки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*. Якщо дитина перестане розповідати, коли всі картинки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за малюнками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для переказу

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія у малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію у малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її і потім розповіси її мені. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново тільки малюнки 1 і 2. Покажіть картинки таким чином, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на перший малюнок та скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Якось вранці грайливий пес побачив сіру мишку, яка сиділа під деревом. Пес високо підстрибнув, щоб упіймати мишку. У цей час веселий хлопчик повертався з магазину з пакетом та повітряною кулькою у руках. Він побачив, як пес намагається упіймати мишку.

Відкрийте картинки 3 і 4 (так, щоб малюнки 1-4 було видно).

Мишка ухилилася, а пес врізався у дерево. Він боляче вдарився і розсердився. Хлопчик так здивувався, що випустив повітряну кульку з рук. Він побачив, що кулька полетіла на дерево, і закричав: «Ой, моя кулька відлітає!». Хлопчик засмутився і захотів дістати свою кульку. У цей час пес помітив відро хлопчика і подумав: «Ось би сосисок!».

Відкрийте картинки 5 і 6 (так, щоб усі малюнки 1-6 було видно).

У цей час хлопчик почав діставати кульку з дерева. Він не помітив, що пес витяг сосиски з пакета. Пес був дуже задоволений, що зміг поїсти таких смачних сосисок, а хлопчик був щасливий, тому що дістав свою повітряну кульку.

Це кінець історії.

Після цього складіть картинки і відкрийте заново лише малюнки 1 і 2. Покажіть картинки так, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш»*. Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її та скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за картинками»*. (Укажіть на малюнки). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома картинками, розгорніть наступні два малюнки (так, щоб картинки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за малюнками 3 і 4, розкрийте наступні дві картинки 5 і 6 (так, щоб усі зображення 1-6 було видно). Не забувайте, що картинки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*. Якщо дитина перестане розповідати, коли всі картинки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за малюнками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію.»*

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для розповіді-зразка

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія у малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію у малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново тільки зображення 1 і 2. Покажіть малюнки таким чином, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на перше зображення і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Якось вранці грайливий пес побачив сіру мишку, яка сиділа під деревом. Пес високо підстрибнув, щоб упіймати мишку. У цей час веселий хлопчик повертався з магазину з пакетом та повітряною кулькою у руках. Він побачив, як пес намагається упіймати мишку.

Відкрийте малюнки 3 і 4 (так, щоб картинки 1-4 було видно).

Мишка ухилилася, а пес врізався у дерево. Він боляче вдарився і розсердився. Хлопчик так здивувався, що випустив повітряну кульку з рук. Він побачив, що кулька полетіла на дерево, і закричав: «Ой, моя кулька відлітає!». Хлопчик засмутився і захотів дістати свою кульку. У цей час пес помітив відро хлопчика і подумав: «Ось би сосисок!».

Відкрийте малюнки 5 і 6 (так, щоб усі картинки 1-6 було видно).

У цей час хлопчик почав діставати кульку з дерева. Він не помітив, що пес витяг сосиски з пакета. Пес був дуже задоволений, що зміг поїсти таких смачних сосисок, а хлопчик був щасливий, тому що дістав свою повітряну кульку.

Це кінець історії.

Після того, як Ви закінчили розповідати історію і сказали: *«Це кінець історії»*, поставте дитині запитання на розуміння.

Протокол для аналізу історії «Пес»

Розділ I: Продукція

А: Структура розповіді; В: Ступінь складності розповіді;

С: Опис внутрішнього стану (ОВС)

А: Структура розповіді

		Приклади правильних відповідей ⁷	Бали
A1.	Вступ	Визначення часу і/або місця, напр., давним-давно/ одного разу/ якимось раз/ колись; біля озера/ на озері/ біля ставка/ на березі (річки)/ біля води/ у/на лузі/ на галявині	0 1 2 ⁸
<i>Епізод 1: Пес (герой епізоду: пес і мишка)</i>			
A2.	ОВС як початок події	Пес хотів пограти(ся); псові/псу було цікаво (пес був зацікавлений/допитливий) Пес побачив мишку	0 1
A3.	Мета	Пес (за)хотів (с/у/в)піймати/ дістати/ наздогнати мишку/ (по)грати(ся) з мишкою (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)піймати, дістати, (с/у/в)хопити) мишку; (по)грати(ся) з мишкою	0 1
A4.	Спроба	Пес стрибнув вперед/ вверх Пес переслідував/почав переслідувати/ прогнав мишку/ (по)гнався за мишкою; Пес спробував + ДІЄСЛОВО (зловити, (с/у/в)піймати, (с/у/в)хопити, узяти) мишку	0 1
A5.	Результат	Пес ударився Пес не (с/у/в)піймав/ не зловив/ не встиг (с/у/в)піймати мишку Мишка втекла/ сховалася за деревом	0 1
A6.	ОВС як реакція	Пес був розчарований/ злий/ розізлився; йому було боляче Мишка була щаслива/ задоволена/ рада	0 1
<i>Епізод 2: Хлопчик (герой епізоду: хлопчик)</i>			
A7.	ОВС як початок події	Хлопчику було сумно Хлопчик був незадоволений/ почав хвилюватися через свою кульку/ засмутився Хлопчик побачив кульку на дереві	0 1
A8.	Мета	Хлопчик вирішив/ (за)хотів взяти/ дістати/ повернути свою кульку (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (взяти, дістати, повернути) свою кульку	0 1
A9.	Спроба	Хлопчик дістає/ діставав/ намагається/ намагався дістати кульку з дерева Хлопчик стрибнув за кулькою/ видерся/ заліз/ лізе на дерево, щоб дістати повітряну кульку	0 1

⁷ У разі сумніву або якщо відповідь дитини не схожа на варіанти відповідей, зазначених у протоколі, зверніться до розгорнутого опису тесту англійською мовою.

⁸ Нуль балів за неправильну відповідь або відсутність відповіді, 1 бал за кожну правильну відповідь, 2 бали за згадку про час і місце.

A10.	Результат	Хлопчик дістав/ отримав/ повернув свою кульку назад З кулькою нічого не сталося/ кулька не постраждала	0	1
A11.	ОВС як реакція	Хлопчик (був) радий/ задоволений/ щасливий/ зрадів (що дістав/ повернув свою кульку)	0	1
<i>Епізод 3: Пес (герой епізоду: пес)</i>				
A12.	ОВС як початок подій	Пес був голодний; зацікавлений/ йому було цікаво Псові/Псу (за)хотілося сосисок Пес помітив/ побачив сосиски (у пакеті)	0	1
A13.	Мета	Пес (за)хотів взяти/ дістати/ з'їсти/ вкрасти сосиски (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (з'їсти/ взяти/ дістати і т.д.)	0	1
A14.	Спроба	Пес брав/ бере/ взяв/ (с/у/в)хопив/ хапав/ хапає/ діставав/ (ви)тягнув/ поцупив/ вкрав/ краде сосиски з пакета Пес спробував + ДІЄСЛОВО (дістати, узяти і т.д.) сосиски	0	1
A15.	Результат	Пес з'їв/ забрав сосиски	0	1
A16.	ОВС як реакція	Пес (був) радий/ щасливий/ задоволений; він наївся/ більше неголодний	0	1
A17.	Загальна сума балів:			

В: Ступінь складності розповіді

Кількість секвенцій спроба + результат	Кількість мет (без спроби або результату)	Кількість секвенцій мета + спроба або мета + результат	Кількість секвенцій мета + спроба + результат
В1.	В2.	В3.	В4.

С: Опис внутрішнього стану (ОВС)

С1.	<p>Загальна кількість ОВС у словесних одиницях (токенах). До складу ОВС входять:</p> <p>Опис сприйняття: напр., <i>бачити, чути, відчувати, нюхати;</i></p> <p>Опис фізіологічних станів: напр., <i>бути голодним, відчувати спрагу, хотіти(ся) пити, бути втомленим, бути пораненим, боляче;</i></p> <p>Опис свідомості: напр., <i>жити, прокинутися, заснути, пильнувати, не спати</i> і такі форми як <i>живий, сплячий</i> і т.д.;</p> <p>Опис емоцій: напр., <i>сумний, щасливий, радісний, злий, схвильований, стурбований, розчарований, зляканий, наляканий, гордий, сміливий, (відчуває себе) у безпеці, задоволений, здивований;</i></p> <p>Ментальні дієслова: напр., <i>хотіти, думати, знати, забувати, вирішувати, вірити, питати себе, планувати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці);</p> <p>Дієслова мовлення: напр., <i>говорити, називати, кричати, попереджувати, питати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці).</p>
-----	--

Розділ II: Перцепція

		Варіанти правильних відповідей	Варіанти неправильних відповідей	Бали
0	Тобі сподобалася історія?	Запитання для розминки, бал не ставиться		
D1.	Чому пес стрибнув? (укажіть на картинку №1-2) (Епізод 1: Мета)	Помітив мишку/ хоче/ (за)хотів (с/у/в)хопити/ (с/у/в)піймати/ зловити мишку/ (по)грати(ся) з мишкою (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)хопити, (с/у/в)піймати, зловити) мишку/ (по)грати(ся) з мишкою	Хоче пограти(ся)/ хоче побігати Пси завжди стрибають/ бігають	0 1
D2.	Як відчувається пес? (укажіть на картинку №3) (ОБС как реакція)	Погано/ жахливо Він злий/ засмучений/ розчарований/ розсерджений Йому боляче/ недобре/ неприємно	Добре/ йому цікаво/ весело	0 1
D3.	<i>(Поставте запитання D3 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D2 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D2, поставте їй один бал у графі D3 і перейдіть до запитання D4).</i> Чому ти думаєш, що пес відчувається погано; що пес злий/ засмучений/ йому боляче? ⁹	Не може/ не (з)міг зловити мишку Вдарився головою/ вдарився об дерево Боляче, коли вдаряєшся об дерево/ врізаєшся у дерево Мишці вдалося сховатися/ утекти	Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0 1
D4.	Чому хлопчик підстрибнув? (укажіть на картинку №5) (Епізод 2: Мета)	Хоче/ вирішив/ (за)хотів дістати/ (с/у/в)хопити/ (с/у/в)піймати свою кульку Хоче повернути/ отримати кульку (назад) (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО	Хоче залізти на дерево/ полазити по деревах	0 1

⁹ Ставлячи запитання D3, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D2.

		((с/у/в)піймати, дістати, повернути) кульку		
D5.	Як почуввається хлопчик? (укажіть на картинку №6) (ОБС як реакція)	Добре Він радий/ задоволений/ щасливий	Погано Він сердиться/ йому сумно	0 1
D6.	(Поставте запитання D6 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D5 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D5, поставте їй один бал у графі D6 і перейдіть до запитання D7). Чому ти думаєш, що хлопчик почуввається добре/ радий/ задоволений? ¹⁰	Дістав/ повернув/ (с/у/в)хопив свою кульку; (з)міг + ДІЄСЛОВО (дістати/ взяти) кульку	Він посміхається/ виглядає задоволеним Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0 1
D7.	Чому пес взяв сосиски? (укажіть на картинку №5) (Епізод 3: Мета)	Вирішив/ (за)хотів/ хоче (з')їсти/ дістати/ вкрати сосиски Скористався тим, що хлопчик не дивиться Не (с/у/в)піймав/ не (з)міг зловити мишку Пси люблять сосиски (загальне значення) Сосиски смачні	Хоче погратися з сосисками/ з пакетом	0 1
D8.	Уяви собі, що хлопчик помітив пса. Як він буде почуватися? (укажіть на картинку №6) (ОБС як реакція)	Погано/ недобре Він сердиться/ буде сердитися Йому (буде) сумно/ прикро	Добре Він радий/ задоволений/ щасливий	0 1
D9.	(Поставте запитання D9 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D8 без пояснення. Якщо дитина дала	Пес їсть/ з'їв/ взяв сосиски Хлопчик хотів (з')їсти сосиски (самостійно) Це були сосиски хлопчика	Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0 1

10 Ставлячи запитання D6, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D5.

	<i>правильне пояснення на запитання D8, поставте їй один бал у графі D9 і перейдіть до запитання D10).</i> Чому ти вважаєш, що хлопчик буде погано почуватися/ буде сердитися? ¹¹			
D10.	Чи будуть хлопчик і пес друзями? Чому?	Ні – дитина повинна назвати щонайменше одну причину (напр., пес (з')їв/вкрав сосиски) або дати іншу вдалу відповідь	Так/ я не знаю Будь-яка інша невдала за змістом відповідь	0 1
D11.	Загальна сума балів за розуміння питань:			

11 Ставлячи запитання D9, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D8.

Протокол для історії «Пташенята»
Розповідь / переказ / розповідь-зразок

Ім'я дитини: _____
Дата народження: _____
Дата тестування: _____
Вік на день тестування: _____
Стать: _____
Ім'я особи, яка проводить тестування: _____
Тривалість контакту з 2-ю мовою (у місяцях): _____
Дата вступу до ДНЗ: _____
Назва ДНЗ: _____

Підготуйте всі матеріали заздалегідь: диктофон та конверти з малюнками. Переконайтеся, що вони лежать на столі перед початком тестування. Почніть запис на диктофон з підготовчої частини. Продовжуйте запис без перерви аж до кінця тестування.

Підготовча частина

Встановіть контакт з дитиною, для цього поговоріть з нею на різні теми, наприклад: *Хто твій найкращий друг? Що ти любиш дивитись по телевізору? Чи подобається тобі розповідати історії? Чи подобається тобі слухати різні історії?*

Інструкції

Інструкції для розповіді

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія у малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім розкажи мені історію. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію в малюнках і покажіть їх дитині так, щоб уся послідовність картинок була видна лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а?»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново лише малюнки 1 і 2. Покажіть картинки так, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш»*. Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її та скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за малюнками»*. (Укажіть на картинки). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома малюнками, розгорніть наступні дві картинки (так, щоб малюнки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за картинками 3 і 4, розкрийте наступні дві картинки 5 і 6 (так, щоб малюнки 1-6 було видно). Не забувайте, що картинки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*. Якщо дитина перестане розповідати, коли всі картинки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за малюнками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для переказу

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія у малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію у малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на картинки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на малюнки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім розповіси її мені. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть малюнки і відкрийте заново тільки картинки 1 і 2. Покажіть зображення таким чином, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на першу картинку і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Одного разу вранці у гнізді мама-пташка почула, як її пташенята голосно пищать, і побачила, що вони голодні. Вона вилетіла з гнізда, щоб знайти для них їжу. Голодний кіт помітив, що мама полетіла, і подумав: «Ням, ням, кого це я бачу на дереві?».

Відкрийте картинки 3 і 4 (так, щоб малюнки 1-4 було видно).

Тим часом пташка повернулася зі смачним черв'ячком для своїх пташенят і не помітила kota. Вона була рада, що дістала черв'ячка для своїх дітей. Кіт почав лізти на дерево, тому що хотів схопити пташенят. Йому вдалося схопити одного з них. Сміливий пес, що пробігав повз, побачив, що пташенятко у небезпеці, і вирішив його врятувати.

Відкрийте картинки 5 і 6 (так, щоб малюнки 1-6 було видно).

Пес закричав: «Відпусти його негайно!». І потім учепився коту у хвіст та потягнув його донизу. Кіт відпустив пташенятко, а пес прогнав kota. Пес зрадив з того, що врятував пташенятко, а кіт залишився голодним.

Це кінець історії.

Потім складіть картинки і відкрийте заново лише малюнки 1 і 2. Покажіть картинку так, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш*». Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її та скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за картинками»*. (Укажіть на картинку). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома картинками, розгорніть наступні два малюнки (так, щоб картинки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за малюнками 3 і 4, розкрийте наступні дві картинки 5 і 6 (так, щоб малюнки 1-6 було видно). Не забувайте, що картинку повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*.

Якщо дитина перестане розповідати, коли всі картинку вже розкриті, і вона вже щось розповіла за малюнками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для розповіді-зразка

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія у малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію у малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть малюнки і відкрийте заново тільки картинку 1 і 2. Покажіть малюнки таким чином, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на першу картинку і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Одного разу вранці у гнізді мама-пташка почула, як її пташенята голосно пищать, і побачила, що вони голодні. Вона вилетіла з гнізда, щоб знайти для них їжу. Голодний кіт помітив, що мама полетіла, і подумав: «Ням, ням, кого це я бачу на дереві?».

Відкрийте малюнки 3 і 4 (так, щоб картинки 1-4 було видно).

Тим часом пташка повернулася зі смачним черв'ячком для своїх пташенят і не помітила kota. Вона була рада, що дістала черв'ячка для своїх дітей. Кіт почав лізти на дерево, тому що хотів схопити пташенят. Йому вдалося схопити одного з них. Сміливий пес, що пробігав повз, побачив, що пташенятко у небезпеці, і вирішив його врятувати.

Відкрийте малюнки 5 і 6 (так, щоб картинки 1-6 було видно).

Пес закричав: «Відпусти його негайно!». І потім учепився коту у хвіст та потягнув його донизу. Кіт відпустив пташенятко, а пес прогнав kota. Пес зрадів з того, що врятував пташенятко, а кіт залишився голодним.

Це кінець історії.

Після того, як Ви закінчили розповідати історію і сказали: *«Це кінець історії»*, поставте дитині запитання на розуміння.

Протокол для аналізу історії «Пташенята»

Розділ I: Продукція

A: Структура розповіді; B: Ступінь складності розповіді;

C: Опис внутрішнього стану (ОВС)

A: Структура розповіді

		Приклади правильних відповідей ¹²	Бали
A1.	Вступ	Визначення часу і/або місця, напр., давним-давно/ одного разу/ якимсь раз/ колись; У лісі/ на галявині/ в саду/ у гнізді/ на дереві	0 1 2 ¹³
<i>Епізод 1: Мама-пташка (герої епізоду: мама-пташка і пташенята)</i>			
A2.	ОВС як початок події	Пташенята зголодніли; хотіли їсти; кричали/ плакали; просили їсти < Мама/ мама-пташка/ пташка і т. ін. > побачила, що пташенята зголодніли/ хотіли їсти	0 1
A3.	Мета	Мама(-пташка) хотіла нагодувати пташенят/ (с/у/в)піймати/ принести/ знайти їжу/ черв'ячків (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (нагодувати, принести/ знайти їжу)	0 1
A4.	Спроба	Мама(-пташка) полетіла шукати/ знайти їжу Мама(-пташка) (с)пробувала + ДІЄСЛОВО роздобути, знайти їжу	0 1
A5.	Результат	Мама(-пташка) зловила/ принесла/ знайшла їжу; повернулася з їжею/ черв'яками; нагодувала дітей/ пташенят Пташенята отримали їжу/ черв'яка	0 1
A6.	ОВС як реакція	Мама(-пташка) була задоволена/ щаслива/ рада Пташенята були раді/ задоволені/ щасливі; вони наїлися/ були більше неголодні	0 1
<i>Епізод 2: Кіт (герої епізоду: кіт та пташенята)</i>			
A7.	ОВС як початок події	Кіт побачив, що мама відлітає/ полетіла; побачив, що пташенята залишилися одні; побачив їжу Кіт зголоднів; подумав/ сказав собі: «Яка смакота»	0 1
A8.	Мета	Кіт хотів (с/у/в)піймати/ дістати/ (з')їсти пташенят (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (упіймати, дістати, з'їсти) пташенятко/ пташенят	0 1
A9.	Спроба	Кіт лізе/ заліз/ стрибає/ стрибнув/ дряпається/ видерся на дерево Кіт (с)пробував (намагався) (с/у/в)хопити/ (с/у/в)піймати пташенятко/ пташенят	0 1
A10.	Результат	Кіт (с/у/в)хопив/ упіймав пташеня Кіт майже/ мало не + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)хопив, взяв, дістав) пташеня Котові/коту практично/ майже вдалося (с/у/в)піймати/ дістати/ (с/у/в)хопити пташенятко	0 1

¹² У разі сумніву або якщо відповідь дитини не схожа на варіанти відповідей, зазначених у протоколі, зверніться до розгорнутого опису тесту англійською мовою.

¹³ Нуль балів за неправильну відповідь або відсутність відповіді, 1 бал за кожен правильну відповідь, 2 бали за згадку про час і місце.

A11.	ОВС як реакція	Кіт зрадив Пташеня/та було/ли налякане/і; боялося/ боялися/ плакало/и	0	1
<i>Епізод 3: Пес (герої епізоду: пес, кіт та пташенята)</i>				
A12.	ОВС як початок подій	Пес побачив, що пташеня/та (було/и) у небезпеці/ що кіт хоче з'їсти/ (с/у/в)хопити пташенят Пташеня/та (було/и) у небезпеці	0	1
A13.	Мета	Пес хотів/ вирішив зупинити кота/ врятувати пташенят/ допомогти пташенятам (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (зупинити, врятувати, допомогти) пташенят/ пташенятам	0	1
A14.	Спроба	Пес хапає/ (с/у/в)хопив кота за хвіст; кусає/ вкусив кота; атакує/ атакував кота Пес нападає/ напав/ накидається/ накинувся на кота Пес (с)пробував (с/у/в)хопити кота/ прогнати кота з дерева	0	1
A15.	Результат	Пес прогнав/ налякав кота Кіт відпустив пташеня/ втік Пташеня/та (було/и) врятовано/і/ у безпеці	0	1
A16.	ОВС як реакція	Пес (був) радий/ гордий/ пишається (що врятував пташенят) Кіт засмутився/ розізлився; (залишився) голодним; йому (було) боляче/ неприємно Пташеня/та (було/и) щасливе/і/ врятовано/і/; (з)раділо/и Мама-пташка була щаслива/ рада; заспокоїлася	0	1
A17.	Загальна сума балів:			

В: Ступінь складності розповіді

Кількість секвенцій спроба + результат	Кількість мет (без спроби або результату)	Кількість секвенцій мета + спроба або мета + результат	Кількість секвенцій мета + спроба + результат
В1.	В2.	В3.	В4.

С: Опис внутрішнього стану (ОВС)

С1.	<p>Загальна кількість ОВС у словесних одиницях. До складу ОВС входять:</p> <p>Опис сприйняття: напр., <i>бачити, чути, відчувати, нюхати</i>;</p> <p>Опис фізіологічних станів: напр., <i>бути голодним, відчувати спрагу, хотіти(ся) пити, бути втомленим, бути пораненим, боляче</i>;</p> <p>Опис свідомості: напр., <i>жити, прокинутися, заснути, пильнувати, не спати</i> і такі форми як <i>живий, сплячий</i> і т.д.;</p> <p>Опис емоцій: напр., <i>сумний, щасливий, радісний, злий, схвильований, стурбований, розчарований, зляканий, наляканий, гордий, сміливий, (відчуває себе) у безпеці, задоволений, здивований</i>;</p> <p>Ментальні дієслова: напр., <i>хотіти, думати, знати, забувати, вирішувати, вірити, питати себе, планувати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці);</p> <p>Дієслова мовлення: напр., <i>говорити, називати, кричати, попереджувати, питати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці).</p>
-----	--

Розділ II: Перцепція

		Варіанти правильних відповідей	Варіанти неправильних відповідей	Бали
0	Тобі сподобалася історія?	Запитання для розминки, бал не ставиться		
D1.	Чому мама-пташка відлітає (полетіла)? <i>(укажіть на картинку №1-2)</i> (Епізод 1: Мета)	Хоче/ хотіла нагодувати пташенят/ (с/у/в)піймати/ принести черв'ячка/ черв'ячків/ знайти їжу; (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (нагодувати) пташенят/ (принести/ знайти) їжу Пташенята зголодніли	Хоче кинути пташенят/ покликати тата (батька); пішла на роботу	0 1
D2.	Як почувуються пташенята? <i>(укажіть на картинку №1)</i> (ОБС как реакція)	Погано Вони зголодніли/ плачуть/ просять (по)їсти	Добре/ вони раді/ радіють/ зацікавлені/ бояться Їм страшно/ самотньо	0 1
D3.	<i>(Поставте запитання D3 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D2 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D2, поставте їй один бал у графі D3 і перейдіть до запитання D4).</i> Чому ти думаєш, що пташенята почувуються погано/ зголодніли? ¹⁴	Їх дзьоби/ роти відкриті Вони кричать/ пищать: «Ми хочемо їсти! Ми голодні!» Мама-пташка полетіла, щоб дістати/ принести їжу; повернулася з черв'яком/ черв'яками, щоб їх погодувати Пташенята завжди голодні/ завжди хочуть їсти (загальне значення)	Вони раді/ радіють/ співають Вони хотіли полетіти разом з мамою Вони злякалися, тому що побачили kota Вони засмутилися/ злякалися, тому що мама полетіла	0 1
D4.	Чому кіт лізе на дерево? <i>(укажіть на картинку №3)</i> (Епізод 2: Мета)	(Він) хоче/ хотів дістати/ упіймати/ з'їсти/ вбити пташеня(т); Хоче пташеня(т) (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)піймати, з'їсти, вбити) пташеня(т); Помітив/ скористався тим, що пташка	Хоче (по)грати(ся) з пташенятами	0 1

¹⁴ Ставлячи запитання D3, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D2.

		полетіла і пташенята залишилися самі Коти люблять їсти/ ловити птахів (загальне значення)		
D5.	Як почуввається кіт? (укажіть на картинку №5-6) (ОБС як реакція)	Погано/ безглуздо Йому боляче/ сумно Все ще голодний/ сердиться/ злий/ наляканий/ розчарований/ засмучений	Добре Він радий/ радіє Хоче (по)пограти(ся)/ (по)бігати	0 1
D6.	(Поставте запитання D6 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D5 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D5, поставте їй один бал у графі D6 і перейдіть до запитання D7). Чому ти думаєш, що кіт погано почуввається/ що він (все ще) голодний/ наляканий? ¹⁵	Не (з)міг (с/у/в)піймати пташенят; Не досяг успіху; Боїться/ злякався пса; Пес атакує/ атакував кота; кусає/ вкусив/ тягне/ потягнув його за хвіст. Якщо відповідь на запитання D5 «погано/він злий», відповідь на D6 також може бути: все ще голодний	(Він) радий/ радіє Хоче (по)грати(ся)/ (по)літати; Пес взяв їжу кота Пес хоче з'їсти кота Я не знаю	0 1
D7.	Чому пес (с/у/в)хопив кота за хвіст? (укажіть на картинку №5) (Епізод 3: Мета)	Помітив, що пташенята у небезпеці/ хоче/ хотів/ вирішив врятувати/ захистити пташенят/ допомогти пташенятам Хоче/ вирішив зупинити кота/ зігнати кота з дерева/ зробити так, щоб кіт пішов/ втік/ залишив пташенят у спокої/ щоб пташенят не з'їли/ не вбили/ не зробили їм боляче (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (врятувати, захистити, допомогти) пташенят/ пташенятам	Хоче сам з'їсти пташенят/ з'їсти кота/ пограти(ся) з котом Пси не люблять котів (загальне значення)	0 1
D8.	Уяви, що пес помітив пташку. Як почуввається пес?	Добре/ (буде) задоволений/ вдоволений/ гордий/	Погано/ (буде злитися)/ розчарований/	0 1

¹⁵ Ставлячи запитання D6, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D5.

	(укажіть на картинку №6) (ОБС як реакція)	пишається (тим, що врятував пташенят); Як герой/ захисник/рятівник; Хоче їх захищати	буде почуватися дурним/ голодним «Мені треба (с/у/в)піймати кота»	
D9.	(Поставте запитання D9 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D8 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D8, поставте їй один бал у графі D9 і перейдіть до запитання D10). Чому ти вважаєш, що пес буде добре почуватися/ буде щасливий/ задоволений? ¹⁶	Зупинив/ прогнав кота; врятував/ захистив пташенят; допоміг пташенят Бачить, що пташенята у безпеці/ щасливі/ цілі Тепер кіт не повернеться	(Він) сміється/ посміхається/ Не зловив кота Хоче з'їсти пташенят сам Злий/ сердиться на кота	0 1
D10.	Хто більше подобається мамі-пташці – кіт або пес? Чому?	Пес – дитина повинна назвати щонайменше одну причину (напр., пес врятував пташенят/ допоміг пташенят/ прогнав кота/ пожалів пташенят) або дати іншу вдалу за змістом відповідь	Кіт/ я не знаю/ інша невдала за змістом відповідь	0 1
D11.	Загальна сума балів за розуміння запитань:			

¹⁶ Ставлячи запитання D6, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D5.

Протокол для історії «Козенята»
Розповідь / переказ / розповідь-зразок

Ім'я дитини: _____
Дата народження: _____
Дата тестування: _____
Вік на день тестування: _____
Стать: _____
Ім'я особи, яка проводить тестування: _____
Тривалість контакту з 2-ю мовою (у місяцях): _____
Дата вступу до ДНЗ: _____
Назва ДНЗ: _____

Підготуйте всі матеріали заздалегідь: диктофон та конверти з малюнками. Переконайтеся, що вони лежать на столі перед початком тестування. Почніть запис на диктофон з підготовчої частини. Продовжуйте запис без перерви аж до кінця тестування.

Підготовча частина

Встановіть контакт з дитиною, для цього поговоріть з нею на різні теми, наприклад: *Хто твій найкращий друг? Що ти любиш дивитись по телевізору? Чи подобається тобі розповідати історії? Чи подобається тобі слухати різні історії?*

Інструкції

Інструкції для розповіді

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія в малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім розкажи мені історію. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію в малюнках і покажіть їх дитині так, щоб уся послідовність картинок була видна лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а?»*.

Потім складіть малюнки і відкрийте заново лише картинки 1 і 2. Покажіть малюнки таким чином, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш»*. Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її та скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за малюнками»*. (Укажіть на картинки). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома малюнками, розгорніть наступні дві картинки (так, щоб малюнки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за картинками 3 і 4, розкрийте наступні два зображення 5 і 6 (так, щоб малюнки 1-6 було видно). Не забувайте, що картинки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*. Якщо дитина перестане розповідати, коли всі картинки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за малюнками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для переказу

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія в малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію в малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім розповіси її мені. Після цього я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть малюнки і відкрийте заново тільки картинку 1 і 2. Покажіть малюнки таким чином, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на першу картинку і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Одного разу вранці біля озера мама-коза почула, як її козенятко налякано кричить, і побачила, що воно впало у воду. Вона стрибнула у воду, щоб допомогти йому вибратися з води. Голодна лисиця помітила, що коза стрибнула у воду, і подумала: «Ням, ням, кого це я бачу на галявині?»

Відкрийте малюнки 3 і 4 (так, щоб картинки 1-4 було видно).

Тим часом мама виштовхнула козенятко з води і не помітила лисицю. Вона була рада, що врятувала своє козенятко. Лисиця стрибнула вперед, тому що хотіла схопити інше козенятко. Їй вдалося його схопити. Смілива пташка, що сиділа на дереві, побачила, що козенятко у небезпеці, і вирішила його врятувати.

Відкрийте малюнки 5 і 6 (так, щоб усі картинки 1-6 було видно).

Пташка закричала: «Відпусти його негайно!». І потім підлетіла до лисиці та клюнула її за хвіст. Лисиця відпустила козенятко, а пташка прогнала її. Пташка зраділа з того, що врятувала козенятко, а лисиця залишилася голодною.

Це кінець історії.

Потім складіть малюнки і відкрийте заново лише картинку 1 і 2. Покажіть малюнки таким чином, щоб їх бачила лише дитина. Скажіть дитині: *«А зараз я хотів/ла би, щоб ти мені розповів/ла історію. Спробуй розповісти мені найкращу історію, яку ти уявляєш»*. Якщо дитина не хоче розповідати історію, то підбадьорте її та скажіть: *«Спробуй розказати мені історію за малюнками»*. (Укажіть на картинки). Коли дитина закінчить розповідати за першими двома картинками, розгорніть наступні два малюнки (так, щоб картинки 1-4 було видно). Коли дитина закінчить розповідь за картинками 3 і 4, розкрийте наступні два малюнки 5 і 6 (так, щоб усі картинки 1-6 було видно). Не забувайте, що малюнки повинні бути видні лише дитині.

Допустимі підказки, якщо дитина замовчить у середині оповіді: *«Щось ще?», «Продовжуй», «Розкажи мені ще щось», «Що ще відбувається на картинках?»*. Якщо дитина перестане розповідати, коли всі картинки вже розкриті, і вона вже щось розповіла за малюнками 5-6, то скажіть дитині: *«Дай мені знати, коли закінчиш розповідати історію»*.

Після того як дитина закінчила розповідь, похваліть її, а потім поставте запитання на розуміння.

Інструкція для розповіді-зразка

Сядьте навпроти дитини та скажіть їй: *«Подивися, перед тобою лежать три конверти. У кожному конверті знаходиться одна цікава історія в малюнках. Вибери конверт, який тобі подобається, а потім я розповім тобі історію»*. Коли дитина вибере конверт, дістаньте з нього історію в малюнках і покажіть їх дитині так, щоб усю послідовність картинок було видно лише їй. Скажіть дитині: *«Поглянь уважно на малюнки, але мені їх не показуй. Тільки тобі можна дивитись на картинки. Ти готовий/а? Я зараз розповім тобі історію, ти послухаєш її, а потім я поставлю тобі кілька запитань»*.

Потім складіть картинки і відкрийте заново тільки малюнки 1 і 2. Покажіть картинки так, щоб їх було видно лише дитині. Укажіть на перший малюнок і скажіть дитині: *«Тут починається історія»*.

Одного разу вранці біля озера мама-коза почувла, як її козенятко налякано кричить, і побачила, що воно впало у воду. Вона стрибнула у воду, щоб допомогти йому вибратися з води. Голодна лисиця помітила, що коза стрибнула у воду, і подумала: «Ням, ням, кого це я бачу на галявині?».

Відкрийте малюнки 3 і 4 (так, щоб картинки 1-4 було видно).

Тим часом мама виштовхнула козенятко з води і не помітила лисицю. Вона була рада, що врятувала своє козенятко. Лисиця стрибнула вперед, тому що хотіла схопити інше козенятко. Їй вдалося його схопити. Смілива пташка, що сиділа на дереві, побачила, що козенятко у небезпеці, і вирішила його врятувати.

Відкрийте малюнки 5 і 6 (так, щоб картинки 1-6 було видно).

Пташка закричала: «Відпусти його негайно!». І потім підлетіла до лисиці та клюнула її за хвіст. Лисиця відпустила козенятко, а пташка прогнала її. Пташка зраділа з того, що врятувала козенятко, а лисиця залишилася голодною.

Це кінець історії.

Після того, як Ви закінчили розповідати історію і сказали: *«Це кінець історії»*, поставте дитині запитання на розуміння.

Протокол для аналізу історії «Козенята»

Розділ I: Продукція

A: Структура розповіді; B: Ступінь складності розповіді;

C: Опис внутрішнього стану (OBC)

A: Структура розповіді

		Приклади правильних відповідей ¹⁷	Бали
A1.	Вступ	Визначення часу і/або місця, напр., давним-давно/ одного разу/ якимсь раз/ колись; У лісі/ на галявині/ у/на лузі/ біля озера/ біля ставка	0 1 2 ¹⁸
<i>Епізод 1: Мама-коза (герої епізоду: козенятко і мама-коза)</i>			
A2.	OBC як початок події	Козенятко злякалося/ (за)плакало/ (було) у небезпеці; кликало (маму) на допомогу <Мама-коза/ мама/ коза і т. ін.> (по)бачила, що козенятко не може/ не могло плавати <Мама-коза/ мама/ коза і т. ін.> переживала, що козенятко не може/ не могло плавати	0 1
A3.	Мета	Мама-коза хотіла допомогти козеняткові/ козенятку/ врятувати/ виштовхнути козенятко з води (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (врятувати, допомогти) козенятко/ козеняткові/ козенятку	0 1
A4.	Спроба	Мама-коза стрибнула/ побігла/ зайшла у воду Мама-коза витягує/ виштовхує/ штовхає козенятко (з води)/ допомагає козеняткові/ козенятку Мама-коза (с)пробувала + ДІЄСЛОВО (допомогти, виштовхнути, витягнути) козенятко (з води)	0 1
A5.	Результат	Мама-коза витягнула козенятко (з води)/ врятувала козенятко/ допомогла (своїй) дитині/ козеняткові/ козенятку Козенятко було у безпеці/ витягнули з води	0 1
A6.	OBC як реакція	Мама-коза була рада/ задоволена/ щаслива/ заспокоїлась Козенятко було у безпеці/ щасливе; заспокоїлося/ більше не боялося/ не (було) налякане	0 1
<i>Епізод 2: Лисиця (герої епізоду: лисиця та козенятко)</i>			
A7.	OBC як початок події	Лисиця побачила, що мама відвернулася/ козенятко залишилося одне/ побачила їжу Лисиця зголодніла; подумала/ сказала собі: «Яка смакота!»	0 1
A8.	Мета	Лисиця хотіла (с/у/в)піймати/ (з')їсти/ дістати/ вбити козенятко (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)піймати, дістати, з'їсти, вбити) козенятко	0 1
A9.	Спроба	Лисиця (під)стрибнула/ стрибнула вперед/ у бік козенятка/ на козенятко	0 1

¹⁷ У разі сумніву або якщо відповідь дитини не схожа на варіанти відповідей, зазначених у протоколі, зверніться до розгорнутого опису тесту англійською мовою.

¹⁸ Нуль балів за неправильну відповідь або відсутність відповіді, 1 бал за кожну правильну відповідь, 2 бали за згадку про час і місце.

		Лисиця (с)пробувала (с/у/в)хопити/ з'їсти/ зловити козенятко	
A10.	Результат	Лисиця (с/у/в)хопила/ (с/у/в)піймала/ зловила козенятко Лисиця майже/ мало не + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)хопила, зловила, (с/у/в)піймала, дістала) козенятко Лисиці практично/ майже вдалося (с/у/в)піймати/ зловити/ (с/у/в)хопити козенятко	0 1
A11.	ОВС як реакція	Лисиця зраділа Козенятко було налякане/ боялося/ плакало	0 1
<i>Епізод 3: Пташка (герої епізоду: пташка, лисиця та козенятко)</i>			
A12.	ОВС як початок подій	<Пташка/ ворон і т. ін.> побачила, що козенятко (було) у небезпеці/ що лисиця хотіла з'їсти/ (с/у/в)хопити/ (с/у/в)піймати/ зловити козенятко Козенятко (було) у небезпеці	0 1
A13.	Мета	Пташка хотіла/ вирішила зупинити лисицю/ врятувати козенятко/ допомогти козеняткові/ козенятку (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (зупинити, врятувати, допомогти) козенятко/ козеняткові/ козенятку	0 1
A14.	Спроба	Пташка клює/ клюнула/ хапає/ (с/у/в)хопила/ кусає/ вкусила лисицю за хвіст/ атакує/ атакувала лисицю Пташка нападає/ напала/ накидається/ накинулася на лисицю Пташка (с)пробувала (с/у/в)хопити/ укусити/ клюнути лисицю за хвіст	0 1
A15.	Результат	Пташка прогнала/ налякала лисицю Лисиця відпустила козенятко/ втекла Козенятко (було) врятовано/ у безпеці	0 1
A16.	ОВС як реакція	Пташка (була) рада/ горда/ пишається (що врятувала козенятко) Лисиця засмутилася/ розізлилася/ (залишилася) голодною; їй (було) боляче/ неприємно Козенятко/ козенята (було/и) щасливе/ї/ врятоване/ї; (з)раділо/и Мама-коза була щаслива/ рада/ заспокоїлася	0 1
A17.	Загальна сума балів:		

В: Ступінь складності розповіді

Кількість секвенцій спроба + результат	Кількість мет (без спроби або результату)	Кількість секвенцій мета + спроба або мета + результат	Кількість секвенцій мета + спроба + результат
В1.	В2.	В3.	В4.

С: Опис внутрішнього стану (ОВС)

С1.	<p>Загальна кількість ОВС у словесних одиницях (токенах). До складу ОВС входять:</p> <p>Опис сприйняття: напр., <i>бачити, чути, відчувати, нюхати</i>;</p> <p>Опис фізіологічних станів: напр., <i>бути голодним, відчувати спрагу, хотіти(ся) пити, бути втомленим, бути пораненим, боляче</i>;</p> <p>Опис свідомості: напр., <i>жити, прокинутися, заснути, пильнувати, не спати</i> і такі форми як <i>живий, сплячий</i> і т.д.;</p> <p>Опис емоцій: напр., <i>сумний, щасливий, радісний, злий, схвильований, стурбований, розчарований, зляканий, наляканий, гордий, сміливий, (відчуває себе) у безпеці, задоволений, здивований</i>;</p> <p>Ментальні дієслова: напр., <i>хотіти, думати, знати, забувати, вирішувати, вірити, питати себе, планувати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці);</p> <p>Дієслова мовлення: напр., <i>говорити, називати, кричати, попереджувати, питати</i> (подані лише дієслова недоконаного виду, відповідні дієслова доконаного виду також можуть бути зараховані як правильні словесні одиниці).</p>
-----	--

Розділ II: Перцепція

		Варіанти правильних відповідей	Варіанти неправильних відповідей	Бали
0	Тобі сподобалася історія?	Запитання для розминки, бал не ставиться		
D1.	Чому мама-коза зайшла у воду? (укажіть на картинку №1-2) (Епізод 1: Мета)	Хоче/ хотіла врятувати/ допомогти козеняткові/ козенятку (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (врятувати козенятко/ допомогти) козеняткові/ козенятку Козенятко кликало на допомогу; (було) у небезпеці/ налякане/ боїться	Хоче (по)плавати/ (по)грати(ся) з козенятком/ помити козенятко/ скупатися/ попити води	0 1
D2.	Як почувається козенятко? (укажіть на картинку №1) (ОБС как реакція)	Погано Воно боїться/ налякане/ у небезпеці/ хоче, щоб йому допомогли	Добре/ воно радіє/ зацікавлене/ голодне/ брудне/ дурне Йому хочеться пити/холодно	0 1
D3.	<i>(Поставте запитання D3 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D2 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D2, поставте їй один бал у графі D3 і перейдіть до запитання D4).</i> Чому ти думаєш, що козенятко почувається погано/ боїться/ відчуває себе у небезпеці? ¹⁹	Впало у воду/ тоне/ саме/самостійно не може вибратися з води/ не вміє плавати Кричить: «На поміч! Я тону!» Малята/ діти не вміють плавати (загальне значення)	Воно голодне/ хоче пити/ купається/ плаває/ грає у воді Йому там не дозволили стояти	0 1
D4.	Чому лисиця стрибає вперед? (укажіть на картинку №3) (Епізод 2: Мета)	(Вона) хоче/ хотіла дістати/ (с/у/в)піймати/ зловити/ з'їсти козеня (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО ((с/у/в)піймати, з'їсти, зловити) козеня	Хоче (по)грати(ся) з козенятком	0 1

¹⁹ Ставлячи запитання D3, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D2.

		Помітила/ скористалася тим, що мама не дивиться/ що мама далеко Лисиці люблять їсти козенят (загальне значення)		
D5.	Як почувається лисиця? (укажіть на картинку №5-6) (ОБС як реакція)	Погано/ безглуздо Їй боляче/ сумно Все ще голодна/ сердитися/ зла/ налякана/ розчарована/ засмучена	Добре Вона радіє Хоче (по)пограти(ся)/ (по)бігати	0 1
D6.	<i>(Поставте запитання D6 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D5 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D5, поставте їй один бал у графі D6 і перейдіть до запитання D7).</i> Чому ти думаєш, що лисиця погано почувається/ налякана/ голодна/ розчарована? ²⁰	Не (з)могла (с/у/в)піймати козенятко Не досягла успіху Боїться/ злякалася пташки Пташка атакує/ атакувала лисицю; кусає/ укусила/ тягне/ потягнула її за хвіст <i>Якщо відповідь на D5 «погано/зла», відповідь на D6 також може бути: все ще голодна</i>	Лисиця тікає Пташка забрала/ взяла їжу у лисиці Пташка хоче з'їсти лисицю Я не знаю	0 1
D7.	Чому пташка схопила лисицю за хвіст? (укажіть на картинку №5) (Епізод 3: Мета)	Хоче/ хотіла/ вирішила врятувати/ захистити козенятко Хоче/ вирішила зупинити/ відігнати лисицю/ зробити так, щоб лисиця пішла/ втекла/ залишила козенятко у спокої/ щоб козенятко не з'їли/ не вбили/ не зробили йому боляче (Для того) щоб + ДІЄСЛОВО (спастися, захистити) козенятко	Хоче сама з'їсти козенятко/ з'їсти лисицю/ пограти(ся) з лисицею Пташки не люблять лисиць (загальне значення)	0 1
D8.	Уяви собі, що пташка помітила козенятко. Як буде почуватися пташка?	Добре/ (буде) задоволена/ вдоволена/ горда/ пишається (тим, що врятувала козенятко);	Погано/ (буде) злитися/ розчарована/ буде почуватися	0 1

²⁰ Ставлячи запитання D6, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D5.

	(укажіть на картинку №6) (ОБС як реакція)	Як герой/ захисниця/рятівниця; Хоче їх захищати	безглуздо/ голодною «Мені треба (с/у/в)піймати лисицю»		
D9.	(Поставте запитання D9 тільки якщо дитина правильно відповіла на запитання D8 без пояснення. Якщо дитина дала правильне пояснення на запитання D8, поставте їй один бал у графі D9 і перейдіть до запитання D10). Чому ти вважаєш, що пташка буде добре почуватися/ буде щаслива/ задоволена? ²¹	Зупинила/ прогнала лисицю/ врятувала/ захистила козенятко/ допомогла козеняткові/ козенятку Бачить, що козенятко у безпеці/ щасливе/ ціле Тепер лисиця не повернеться	(Вона) сміється/ посміхається Не впіймала лисицю Хоче сама з'їсти козенятко Зла/ сердиться на лисицю	0	1
D10.	Хто більше подобається мамі-козі – лисиця або пташка? Чому?	Пташка – дитина повинна назвати щонайменше одну причину (напр., пташка врятувала козенятко/ допомогла козеняткові/ козенятку/ прогнала лисицю/ пожаліла козенят) або дати іншу вдалу за змістом відповідь	Лисиця/ я не знаю/ інша невдала за змістом відповідь	0	1
D11.	Загальна сума балів за розуміння запитань:				

21 Ставлячи запитання D9, використовуйте слова/вирази, використані дитиною у відповіді D8.

Питання для батьків

1. Ім'я дитини (ім'я, прізвище) _____

2. Дата народження _____

3. Чи ходить Ваша дитина до дитячого садка/ школи?

- Так, до дитячого садка з _____ (рік, місяць)
- Ні

- Так, до школи _____ (рік, місяць)
- Ні

Якщо так, то до якого дитячого садка?

- Двомовний
- Одномовний L1 = рідна мова дитини (мова, якою розмовляють у родині)
- Одномовний L2 = друга мова дитини (мова оточення)
- Інший, який? _____

Якщо так, то до якої школи?

- Двомовна
- Одномовна L1 = рідна мова дитини (мова, якою розмовляють у родині)
- Одномовна L2 = друга мова дитини (мова оточення)
- Інша, а саме? _____

4. В якій країні народилася Ваша дитина?

- В країні L1, якій?

- В країні L2, якій?

- В іншій країні, якій?

_____

_____

_____

5. З якого часу Ваша дитина проживає у країні L2?

З _____ (рік, місяць)

6. Чи є у Вашої дитини брати або/і сестри?

- Ні
- Так, вкажіть скільки: _____ молодших
_____ старших

7. У якому віці Ваша дитина почала говорити перші слова?

В _____ рік(роки)/років _____ місяців

8. Чи були Ви колись занепокоєні мовленнєвим розвитком Вашої дитини?

- Ні
- Так, вкажіть причину:

_____

9. Чи мав хтось у Вашій родині проблеми в мовленнєвому розвитку?

- Ні
- Так, вкажіть хто _____
наприклад, мати, батько, рідні брати або сестри

10. Чи були у Вашої дитини проблеми зі слухом?

Порушення слуху

- Ні
- Так

Часті інфекції вух

- Ні
- Так, як часто? _____

11. Як Ви вважаєте, чи нормально чує Ваша дитина?

- Ні   Так

12. Інформація про батьків

	Вкажіть Вашу рідну мову (L1)	Вкажіть Вашу другу мову (L2)	Вкажіть інші мови, якими Ви володієте	Як довго Ви живете в країні проживання?	Ваша освіта	Ваша професія
Мати						
Батько						

13. Якою мовою Ви розмовляєте з Вашою дитиною?

Мати

- Рідною мовою (L1)
 Мовою оточення (L2)
 Обидвома мовами
 Іншою(-ими) мовою(-ами), вказати, якою(-ими)
- _____

Батько

- Рідною мовою (L1)
 Мовою оточення (L2)
 Обидвома мовами
 Іншою(-ими) мовою(-ами), вказати, якою(-ими)
- _____

14. Якою мовою (якими мовами) Ваша дитина розмовляє зараз?

- Першою L1, а саме: _____   Другою L2, а саме: _____   Іншою мовою, а саме: _____

15. З якими мовами стикається Ваша дитина у своєму оточенні?

- З першою L1, а саме: _____   З другою L2, а саме: _____   З іншими мовами, а саме: _____

16. З якого віку у Вашої дитини з'явився регулярний контакт із другою мовою?

- З народження   До трьох років
 До року   До п'яти років
 До двох років   З _____ років

17. У яких випадках Ваша дитина стикається із другою мовою?

- У дитячому садку або школі   ЗМІ/ комп'ютер/ книги
 З друзями   Інше: _____
 З братами, сестрами, батьками, іншими родичами

18. Як часто Ваша дитина взаємодіє з різними мовами протягом дня?	З рідною мовою (L1) ☐ 25% ☐ 50% ☐ 75% ☐ 100%	З другою мовою (L2) ☐ 25% ☐ 50% ☐ 75% ☐ 100%	З іншою мовою ☐ 25% ☐ 50% ☐ 75% ☐ 100%					
19. Будь ласка, оцініть мовленнєві навички Вашої дитини, відмітивши відповідне поле	відмінно	досить добре	погано	дуже погано				
Наскільки добре дитина розуміє рідну мову (L1)								
Наскільки добре дитина розуміє другу мову (L2)								
Наскільки добре Ваша дитина розмовляє рідною мовою (L1)								
Наскільки добре Ваша дитина розмовляє другою мовою (L2)								
20. Якою мовою, на Ваш погляд, Ваша дитина розмовляє краще?	☐ Рідною (L1) ☐ Мовою оточення (L2) ☐ Іншою мовою, вкажіть, якою саме _____							
21. Чи віддає Ваша дитина перевагу будь-якій із мов?	☐ Ні ☐ Так, якій? _____							
22. Будь ласка, позначте, як часто Ви з дитиною займалися останнім часом (в останні місяці) – поставте хрестик у відповідній графі	Першою мовою (L1)				Другою мовою, мовою оточення (L2)			
	Зовсім ні	2 рази на місяць	1-2 рази на тиждень	Щодня	Зовсім ні	2 рази на місяць	1-2 рази на тиждень	Щодня
Розповідали дитині казки/ історії								
Читали дитині книги								
Слухали або співали пісні								
Дивилися телевізор/ DVD-диски/ фільми, грали в комп'ютерні ігри (або дитина сама грала в ігри чи дивилася телевізор/ фільми в інтернеті)								

Тексти історій

Наступні тексти є стимулами для еліцитування історій за зразком або переказу. Тексти історій паралелізовані з точки зору макро- і мікроструктури та можуть бути використані в якості основи для кодування та аналізу.

Маркування компонентів макроструктури (мета, спроба, результат) та ОВС (опис внутрішнього стану) наводиться нижче наступним чином:

Мета   спроба   результат   *опис внутрішнього стану*

Пташенята (кількість слів: 128)

Картинки 1/2: Одного разу вранці у гнізді мама-пташка почула, як її пташенята голосно пищать, і *побачила*, що вони *голодні*. Вона вилетіла з гнізда, щоб знайти для них їжу. *Голодний* кіт помітив, що мама полетіла, і *подумав*: «Ням, ням, кого це я бачу на дереві?».

Картинки 3/4: Тим часом пташка повернулася зі смачним черв'ячком для своїх пташенят і не помітила kota. Вона була *рада*, що дістала черв'ячка для своїх дітей. Кіт почав лізти на дерево, тому що хотів схопити пташенят. Йому вдалося схопити одного з них. *Сміливий* пес, що пробігав повз, побачив, що пташенятко у небезпеці, і вирішив його врятувати.

Картинки 5/6: Пес *закричав*: «Відпусти його негайно!». І потім учепився коту у хвіст та потягнув його донизу. Кіт відпустив пташенятко, а пес прогнав kota. Пес зрадив з того, що врятував пташенятко, а кіт залишився *голодним*.

Козенята (кількість слів: 126)

Картинки 1/2: Одного разу вранці біля озера мама-коза почула, як її козенятко *налякано кричить*, і *побачила*, що воно впало у воду. Вона стрибнула у воду, щоб допомогти йому вибратися з води. *Голодна* лисиця помітила, що коза стрибнула у воду, і *подумала*: «Ням, ням, кого це я бачу на галявині?».

Картинки 3/4: Тим часом мама виштовхнула козенятко з води і не помітила лисицю. Вона була *рада*, що врятувала своє козенятко. Лисиця стрибнула вперед, тому що хотіла схопити інше козенятко. Їй вдалося його схопити. *Смілива* пташка, що сиділа на дереві, *побачила*, що козенятко у небезпеці, і вирішила його врятувати.

Картинки 5/6: Пташка *закричала*: «Відпусти його негайно!». І потім підлетіла до лисиці та кльонула її за хвіст. Лисиця відпустила козенятко, а пташка прогнала її. Пташка *зраділа* з того, що врятувала козенятко, а лисиця залишилася *голодною*.

Кіт (кількість слів: 129)

Картинки 1/2: Якось вранці *грайливий* кіт *побачив* жовтого метелика, який сидів на кущі. Кіт високо підстрибнув, щоб упіймати метелика. У цей час *веселий* хлопчик повертався з риболовлі з відром та м'ячиком у руках. Він *побачив*, як кіт намагається упіймати метелика.

Картинки 3/4: Метелик полетів, а кіт упав у кущі. Він *боляче* вколовся і *розсердився*. Хлопчик так *здивувався*, що випустив м'ячик із рук. Він *побачив*, що м'яч покотився у воду, і *закричав*: «Ой, мій м'ячик відпливає!». Хлопчик *засмутився* і захотів дістати свій м'ячик. У цей час кіт *помітив* відро хлопчика і *подумав*: «Ось би рибки!».

Картинки 5/6: У цей час хлопчик став вудочкою витягати м'ячик із води. Він не *помітив*, що кіт витягнув рибу з відра. Кіт був дуже *задоволений*, що зміг поїсти таку смачну рибку, а хлопчик був *щасливий* від того, що дістав свій м'ячик.

Пес (кількість слів: 131)

Картинки 1/2: Якось вранці *грайливий* пес *побачив* сіру мишку, яка сиділа під деревом. Пес високо підстрибнув, щоб упіймати мишку. У цей час *веселий* хлопчик повертався з магазину з пакетом та повітряною кулькою у руках. Він *побачив*, як пес намагається упіймати мишку.

Картинки 3/4: Мишка ухилилася, а пес врізався в дерево. Він *боляче* вдарився і *розсердився*. Хлопчик так *здивувався*, що випустив повітряну кульку з рук. Він *побачив*, що кулька полетіла на дерево, і *закричав*: «Ой, моя кулька відлітає!». Хлопчик *засмутився* і захотів дістати свою кульку. У цей час пес *помітив* відро хлопчика і *подумав*: «Ось би сосисок!».

Картинки 5/6: У цей час хлопчик став діставати кульку з дерева. Він не *помітив*, що пес витяг сосиски з пакета. Пес був дуже *задоволений*, що зміг поїсти таких смачних сосисок, а хлопчик був *щасливий* від того, що дістав свою повітряну кульку.